



DET KONGELIGE  
UTENRIKSDEPARTEMENT

# St.prp. nr. 8

(2008–2009)

## Om samtykke til at Norge deltar i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet, AsDF

*Tilråding fra Utenriksdepartementet av 31. oktober 2008,  
godkjent i statsråd samme dag.  
(Regjeringen Stoltenberg II)*

### 1 Innledning

I denne proposisjonen ber Regjeringen om samtykke fra Stortinget til å delta i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet (AsDF X). AsDF er det myke utlåsvinduet i Den asiatiske utviklingsbanken (AsDB). Fondets midler lånes ut på gunstige vilkår til de fattigste landene i regionen. Fondet blir med jevne mellomrom fylt på med gavemidler fra giverlandene. Påfyllingsforhandlingene omfatter påfyllingens størrelse, byrdefordeling mellom giverlandene og de utviklingspolitiske målsettinger for AsDFs virksomhet. Forhandlingene om AsDF X ble avsluttet i mai 2008.

Resultatet av forhandlingene ble en samlet påfylling på om lag 7,1 milliarder Special Drawing Rights<sup>1</sup> (SDR), tilsvarende om lag USD 11,3 milliarder. Giverbidragene til fondet utgjorde om lag 2,6 milliarder SDR, tilsvarende om lag USD 4,2 milliarder. Det resterende beløpet utgjøres av bankens egne midler. For Norges del resulterte forhandlingene i en andel på 0,97 pst., en nedgang fra en andel på 1,11 pst. ved forrige påfylling og tilsvarende et totalt norsk bidrag på NOK 239 658 737. Tilskudd til AsDF går over kap. 0171, post 71.10, Innskudd i Den asiatiske utviklingsbank og fond.

<sup>1</sup> Special Drawing Rights (SDR) er IMF's og enkelte andre finansinstitusjoners valutaenhet, hvis verdi er basert på en rekke internasjonale valutaer, og som fungerer som global reservevaluta.

Bidragene fra de enkelte land framgår av tabellen i vedlegg 1.

### 2 Bakgrunn

Det asiatiske utviklingsfond (AsDF), ble opprettet i 1973 for å imøtekomme behovet for en ordning med rimelige lån til Den asiatiske utviklingsbankens fattigste medlemsland. Norge har vært medlem av fondet siden det ble opprettet. I tillegg til de opprinnelige bidrag ved etableringen av fondet, er det med den nåværende forhandlingsrunden gjennomført ni kapitalpåfyllinger av fondet. Denne forhandlingsrunden kalles AsDF X, i og med at etableringen av fondet ble kalt AsDF I. Norge har deltatt i alle tidligere kapitalpåfyllinger. Den åttende påfyllingen ble vedtatt i 2004 for perioden 2005-2008 og var på totalt USD 7 milliarder hvorav giverbidragene utgjorde USD 3,3 milliarder. Det norske tilskuddet under denne påfyllingen var på nærmere NOK 258 millioner, hvilket tilsvarte en bidragsandel på 1,11 pst. av de totale bidragene fra giverlandene, jfr. St.prp. nr. 68 (2004-05) og Innstilling S.nr. 246 (2004-05).

Den asiatiske utviklingsbanken (Asiabanken) finansierer sine utlån ved låneopptak på de internasjonale kapitalmarkedene med grunnlag i aksjeinnskudd fra medlemslandene, og låner ut til medlemslandene på gunstigst mulige markedsvilkår.

Grunnlaget for utlånsvirksomheten i AsDF er derimot basert på de finansielle bidragene som de 30 giverlandene (både industri- og utviklingsland) stiller til disposisjon gjennom jevnlig påfyllinger av kapital til fondet. Dessuten spiller tilbakebetaling fra låntakerland og overføringer til AsDF fra overskuddet i Asiabankens ordinære virksomhet en stadig større rolle. Fra fondet gis det rentefrie lån med lang tilbakebetalingstid. For tiden gir AsDF lån med opptil 40 års tilbakebetalingstid og 10 års avdragsfrihet. Lånene er rentefrie i hele låneperioden, med unntak av et mindre administrasjonsgebyr. Lån gis til de fattigste landene som har et lavt bruttonasjonalprodukt per innbygger og en begrenset gjeldshåndteringsevne. Det er for tiden 29 asiatiske land som kvalifiserer for lån fra AsDF. De største låntakerne i 2007 var Bangladesh, Sri Lanka, Vietnam, Pakistan og Afghanistan.

Asiabanken og fondet har felles administrasjon og stab og i praksis felles styre. Den øverste beslutningsmyndighet er guvernørstyret med guvernører fra hvert medlemsland som møtes årlig. Mellom årsmøtene blir banken ledet av et styre på 12 representanter for medlemslandene (eksekutivdirektører), hvorav 8 representerer asiatiske land og 4 representerer ikke-regionale land. De nordiske land utgjør sammen med Canada, Nederland og Irland en valggruppe med felles eksekutivdirektør i styret. Gjennom det løpende styrearbeidet samarbeider de nordiske land tett om utformingen og gjennomføringen av fondets og øvrige deler av Asiabankgruppens utlånspolitikk.

Asiabankens overordnede målsetning har siden 1999 vært fattigdomsreduksjon. Bidrag til oppnåelse av FN's Tusenårs mål i Asia i 2015 ligger til grunn for all virksomhet. Banken vedtok en ny langsiktig strategi i 2008 med følgende hovedprioriteringer: inkluderende vekst, miljømessig bærekraftig utvikling og regionalt samarbeid. Både likestillingshensyn og tiltak for bedret styresett skal integreres i all virksomhet.

Banken vedtok i 2004 en reformagenda. Agendaen fokuserte på institusjonell endring av banken, for eksempel tiltak for økt åpenhet, mer fokus på bankens resultater og en mer effektiv personalforvaltning.

Norsk støtte til AsDF er et uttrykk for et ønske om å bidra til å styrke en regional asiatisk institusjon. Bistand gjennom en multilateral kanal som Asiafondet tar utgangspunkt i landenes nasjonale utviklingsstrategier og bidrar til forutsigbar bistand for den neste 4-års perioden.

### 3 Forhandlingsprosessen (AsDF X)

Forhandlingene om den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet (AsDF X) for perioden 2009-2012 ble innledet i Sydney i september 2007. Prosessen ble som planlagt avsluttet i Madrid i mai 2008 etter 4 forhandlingsmøter. 30 giverland, herunder 11 land fra Asia, var givere til påfyllingen. I tillegg deltok representanter fra 5 låntakerland på vegne av sine regioner. De understreket behovet for forutsigbare midler til de ulike landene og bidro med erfaringer fra landnivå. Forhandlingsdokumentene ble fortløpende lagt ut på Internett med mulighet for innspill fra det sivile samfunn.

Følgende tema fikk særlig oppmerksomhet i forhandlingene:

I forbindelse med Asiabankens nye langsiktige strategi, var Norge og flere andre giverland opptatte av at bankens fattigdomsorientering opprettholdes og styrkes. Begrepet «inclusive growth» der ulike sårbare grupper skal inkluderes både i policy og prosjektdesign, må kunne omsettes i bankens operasjonelle virksomhet. Fra norsk side ble det også understreket at likestillingshensynet i bankens operasjoner må styrkes og at banken ansetter flere kvinner i høyere stillinger. AsDB lanserte i løpet av vinteren 2007/08 to handlingsplaner for å oppnå disse målene.

Asiabanken har utarbeidet et rammeverk for resultater under påfyllingsperioden. Rammeverket er først og fremst et internt verktøy for å kunne synliggjøre resultater på flere nivå, både Asiafondets bidrag til utviklingen i regionen og i ulike sektorer, samt resultater internt i organisasjonen. Banken har gjort en solid jobb med rammeverket, som plasserer den i front blant de multilaterale organisasjonene. Rammeverket vil også kunne bidra til at banken etter hvert utvikler en mer resultatfokuseret kultur. Dette er en sentral del av bankens reformprogram, som giverne, deriblant Norge, har hatt fokus på i hele påfyllingsprosessen. AsDB vil årlig utarbeide en rapport («*Development Effectiveness Review*»), som skal inneholde informasjon om bankens resultater og tjene som et sentralt planleggingsdokument som vurderes av styret og benyttes i budsjettprosessen.

Asiafondet yter gavebistand og myke lån. Størsteparten av midlene distribueres ved bruk av fordelingsmekanismen for tildelinger til henholdsvis de fattigste landene («ADF-only») og «blend»-land («Performance Based Allocations»- PBA). Det var enighet om at fordelingsmekanismen må forenkles, strømlinjeformes og gjøres mer transparent

og brukervennlig for låntakerlandene. Fra norsk side ble behovet for robust dialog med landene for å sikre større grad av transparens og lokalt eierskap understreket. Mekanismen ble på norsk initiativ justert i løpet av forhandlingene, der det nå legges opp til at de fattigste landene får tildelt over 1/3 av midlene. Fondet har i tillegg flere faste «avsetninger» til postkonfliktstøtte, der Afghanistan vil motta over 500 millioner årlig i perioden 2009-10. Støtte-nivået vil bli vurdert i 2010. Det er også en fast avsetning til teknisk assistanse på 3 pst. til de fattigste landene.

Regionalt samarbeid er en naturlig oppgave for en regionalbank. Det var bred enighet om at regional integrasjon er viktig for å oppnå økonomisk vekst i Asia og at land uten adgang til kystlinje er i en spesiell situasjon. Flernasjonale prosjekter i Mekong-regionen, blant annet mellom Laos og Vietnam, samt i Sentral-Asia, har gitt gode resultater. Etter lange diskusjoner ble det til slutt et kompromiss om at 10 pst. av AsDF X-ressursene skal benyttes til regionale prosjekter, til tross for at mange utviklingsland ønsket en betydelig høyere prosentandel. Banken ble oppfordret til å utvikle prosjekter både i Sør-Asia og Stillehavsregionen.

Interne reformer i Asiabanken var det vanskeligste forhandlingstemaet. Kritikken av bankens personalpolitikk omfatter behov for økt profesjonalisering og for økt transparens. Betydningen av å ha en uavhengig evalueringsfunksjon ble vektlagt. Banken har i løpet av forhandlingsprosessen satt i gang flere initiativer. Resultater av gjennomgang av hhv. AsDB's personalpolitikk og uavhengigheten av dens evalueringsfunksjon vil bli presentert for giverne ved midtveisgjennomgangen av AsDF X i 2010.

#### 4 Sluttresultatet av forhandlingene

Resultatene fra forhandlingene om AsDF X ble nedfelt i en rapport. Styret i Asiabanken sluttet seg til konklusjonene i forhandlingsrapporten i juli 2008.

I rapporten oppsummeres de overordnede, strategiske satsningsområdene for AsDF X som følger:

- inkluderende vekst
- miljømessig bærekraftig utvikling
- regionalt samarbeid og integrasjon

Asiafondet har dokumentert gode resultater innen infrastruktur og utdanning, og i rapporten understreker giverne at disse sektorene skal prioriteres.

I tillegg skal Asiafondet kunne bidra sammen med andre givere innenfor helse, jordbruk og naturressursforvaltning, da disse sektorene er sentrale for å oppnå inkluderende og miljømessig bærekraftig vekst.

Likestilling og privat sektor utvikling skal behandles som tverrgående hensyn i alle prosjekter. Styresett, anti-korrupsjon og kapasitetsbygging skal også ligge til grunn for alt arbeid. I rapporten vises det i denne sammenheng til at Asiabankens handlingsplan for styresett og anti-korrupsjon fra 2006 er sentral.

Det skal tas spesielt hensyn til sårbare stater i AsDF X-perioden. I tråd med bankens handlingsplan på dette feltet fra 2007, skal prosjektene legge spesielt vekt på partnerskap (som nedfelt i Paris-erklæringen), innovasjon og fleksibilitet, eierskap på landnivå og grundig analysearbeid.

Forhandlingene resulterte i en samlet påfylling på USD 11,3 milliarder. Av dette utgjør giverlandenes bidrag USD 4,2 milliarder. Hongkong har ennå ikke offentliggjort sitt bidrag, men det forventes at de vil opprettholde sin historiske byrdeandel. Finansieringsgapet, som representerer forskjellen på målet man har satt for byrdefordelte giverbidrag og det man faktisk totalt oppnår, er på 9,14 pst. De fremforhandlede giverbidragene er noe mindre enn under AsDF IX. Det høye påfyllingsnivået på USD 11,3 milliarder representerte en økning på over 50 pst. i forhold til forrige påfylling. Nivået ble i hovedsak oppnådd fordi bankgruppen bidro med en betydelig del – over 60 pst. av midlene til AsDF X.

Byrdefordelingen tar utgangspunkt i den prosentandel som hvert enkelt land bidro med i forrige påfylling. Dette har vært en måte å holde alle giverlandene kollektivt ansvarlige på. Kun Østerrike, Irland, Finland og Spania økte sine andeler til AsDF X sammenliknet med forrige påfylling. Norge reduserte sin andel fra 1,11 pst. til 0,97 pst.<sup>2</sup> Flere land, som Danmark, Frankrike, Italia, Nederland, Sveits, Storbritannia og USA, reduserte også sine andeler. Japan utgjorde som før største bidragsyter med om lag USD 1,6 milliarder. Dette tilsvarte 35 pst. av kapitalpåfyllingen. Blant de nordiske land er den svenske andelen høyest med 1,37 pst., fulgt av den norske på 0,97 pst. Danmarks og Finlands bidrag er henholdsvis 0,43 pst. og 0,72 pst.

Europa samlet bidro med i underkant av 30 pst., totalt omlag USD 1,3 milliarder, mens USA bidro

<sup>2</sup> Prosentandelen refererer til målsettingen for påfyllingen, som var høyere enn faktisk resultat. Andelene summerer seg derfor ikke til 100 pst.

med USD 461 millioner, hvilket utgjorde i underkant av 10 pst.

Det har vært en målsetting for de ikke-regionale landene å oppnå en 50-50 pst. byrdefordeling med de regionale landene. En slik byrdefordeling vil være et uttrykk for regional solidaritet. Under forrige fondspåfylling oppnådde man en fordeling hvor de regionale giverlandene sto for 48 pst. av giverbidragene mens de ikke-regionale medlemmene dekket nærmere 52 pst.<sup>3</sup> Flere regionale land gav også under denne forhandlingsrunden uttrykk for at det på grunn av stramme nasjonalbudsjetter heller ikke denne gang var realistisk å oppnå en 50-50 pst. fordeling. Denne gangen ble imidlertid de regionale givernes bidrag større enn de ikke-regionales, idet den foreløpige fordelingen innebærer at 52 pst. dekkes av de regionale givernes mens 48 pst. dekkes av de ikke-regionale landene.

## 5 Vurdering

Ved forrige påfylling (AsDF IX) som ble avsluttet i 2004, viste Asiabanken en klar vilje til å gjennomføre reformer og bl.a. tilpasse sin virksomhet bedre til landenes egne planer og delta aktivt i harmoniseringstiltak. Oppfatningen blant medlemslandene da var at banken utviklet seg i en positiv retning, med fattigdomsbekjempelse, godt styresett, likestilling og vern av miljø som sentrale målsettinger. Flertallet opprettholdt sine historiske byrdeandeler og flere land økte sine andeler for å bidra til å redusere det strukturelle gapet.

Oppslutningen om den siste kapitalpåfyllingen (AsDF X) var derimot ikke like stor og mange land reduserte sine andeler. Flere ga uttrykk for at de hadde gitt økte tilskudd til Det internasjonale utviklingsfondet (IDA) og til Det afrikanske utviklingsfondet nylig. Det var derfor ikke rom for å øke til-

<sup>3</sup> Prosentandelen er utregnet på bakgrunn av faktisk giverbidrag.

skuddet til Asiafondet. Til tross for at viktige interne gjennomganger er igangsatt i banken, og resultatene vil foreligge frem til midtveisgjennomgangen i 2010, ble det uttrykt kritikk mot reformtakten i Asiabanken går for langsomt. Norge valgte også å redusere vårt bidrag ved denne påfyllingen bl.a. som et uttrykk for en viss misnøye med den sakte reformtakten og fordi banken selv var i stand til å bidra med en betydelig større del selv enn den gjorde ved forrige påfylling.

## 6 Det norske tilskuddet til påfyllingen

Fra og med AsDF IX er det innført en praksis med å fastsette bidragene til kapitalpåfyllingen i «Special Drawing Rights» (SDR). Omregningskursen til nasjonal valuta fastsettes under forhandlingene. For AsDF X er omregningskursen til nasjonal valuta fastsatt til å være den gjennomsnittlige vekselkursen for 6-måneders perioden 01.10.2007 - 31.03.2008. For Norges del gir dette en kurs hvor 1 SDR tilsvarer NOK 8,526263.

Det norske bidraget til AsDF X vil totalt utgjøre NOK 239 658 737 fordelt over fire årlige innbetalinger på gjennomsnittlig NOK 59 914 684 for perioden 2009-2012. I forhold til forrige runde innebærer bidraget en nominell økning på NOK 18 649 154. Faktisk bidrag er imidlertid lavere, ettersom Norge i AsDF IX aksepterte raskere trekk på gjeldsbrevene noe som innebærer at oppførte renteinntekter legges til bidraget, slik at vårt reelle bidrag kom på NOK 258 223 180.

For 2009 er bevilgningsbehovet innarbeidet i regjeringsforslaget til statsbudsjett, jf. St.prp.nr.1 (2008-09), for Utenriksdepartementet. Det foreslås at de budsjettmessige konsekvenser for senere år blir dekket innenfor den til enhver tid gjeldende bistandsramme, i tråd med forslag til romertallsvedtak om bruk av gjeldsbrev i St.prp. nr. 1 (2008-2009) for Utenriksdepartementet.

Utenriksdepartementet

tilrår:

At Deres Majestet godkjenner og skriver under et framlagt forslag til proposisjon til Stortinget om samtykke til at Norge deltar i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet, AsDF.

---

Vi HARALD, Norges Konge,

stadfester:

Stortinget blir bedt om å gjøre vedtak om samtykke til at Norge deltar i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet, AsDF, i samsvar med et vedlagt forslag.

---

**Forslag**

**til vedtak om samtykke til at Norge deltar i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet, AsDF**

I

Stortinget samtykker i at Norge deltar i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet, AsDF med NOK 239 658 737 i perioden 2009 – 2012.

---

Om samtykke til at Norge deltar i den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfondet, AsDF

**Vedlegg 1****Tabellvedlegg**Tabell 1.1 Bidragene til den niende kapitalpåfyllingen i Det asiatiske utviklingsfond, AsDF<sup>1</sup>

Land	Byrdefordeling AsDF X (i %)	Endret byrde- fordeling AsDF IX- AsDF X (i %)	Totalt bidrag i SDR <sup>2,3</sup>	Valuta	Bidrag i valuta
Belgia	0,72	-	20 898 809	EUR	22 515 792
Canada	4,50	-0,16	130 617 556	CAD	205 960 374
Danmark	0,43	-0,46	12 450 010	DKK	100 000 000
Finland	0,72	+0,22	20 903 086	EUR	22 520 400
Frankrike	3,48	-0,93	101 000 000	EUR	160 245 691
Irland	0,90	- <sup>4</sup>	25 989 166	EUR	28 000 000
Italia	3,00	-0,90	87 078 371	EUR	93 815 798
Luxemburg	0,10	-	2 902 612	EUR	3 127 193
Nederland	2,34	-0,56	67 850 288	EUR	73 100 000
Norge	0,97	-0,14	28 108 298	NOK	239 658 737
Portugal	0,60	-	17 415 674	EUR	18 763 160
Spania	2,80	+0,80	81 273 146	EUR	87 561 412
Storbritannia	4,80	-1,20	139 325 393	GBP	109 845 951
Sverige	1,37	-	39 765 789	SEK	400 170 056
Sveits	1,04	-0,19	30 169 381	CHF	53 000 000
Tyrkia	0,14	-0,02	4 051 723	TL	7 700 000
Tyskland	4,82	-0,96	139 974 865	EUR	150 805 000
USA	10,01	-3,69	290 560 075	USD	461 000 000
Østerrike	0,91	+0,04	26 507 788	EUR	28 558 749
<i>Ikke-regionale bidrag totalt</i>	<i>43,65<sup>5</sup></i>		<i>1 266 842 029</i>		
Australia	6,49	-	188 379 542	AUD	332 780 561
Brunei Darussalam	0,12	<sup>6</sup>	3 521 251	BND	8 000 000
Hong Kong, Kina		<sup>7</sup>		USD	
Japan	35,00	-	1 015 914 323	JPY	176 006 157 797
Kina	0,76	-0,13	22 059 876	USD	35 000 000
Malaysia	0,13	-0,02	3 798 419	MYR	19 850 209
New Zealand	0,70	-	20 318 286	NZD	41 535 962
Singapore	0,12	-	3 483 135	USD	5 526 310
Sør-Korea	3,35	-	97 237 514	KRW	144 799 910 493
Taiwan	0,47	-0,07	13 674 525	TWD	694 000 000
Thailand	0,08	-0,01	2 279 519	THB	120 000 000
<i>Regionale bidrag totalt</i>	<i>47,22</i>		<i>1 370 666 389</i>		
Byrdefordelte giverbidrag totalt	90,87		2 637 508 418		
Teknisk gap	9,13				
	(SDR 265 103 933)				
Tilleggsbidrag fra givere			3 764 233		
AsDB-ressurser <sup>8</sup>			4 470 000 000		
<i>Sum påfylling</i>			<i>7 111 272 651</i>		

<sup>1</sup> Basert på ADB-styredokument R123-08 om ADF-påfyllingen, s. 23.<sup>2</sup> 1 SDR = NOK 8,526263.<sup>3</sup> Inkluderer bidrag gjennom "accelerated encashment" for Danmark, Irland og Portugal.<sup>4</sup> Irland er ny giver til Asiafondet.<sup>5</sup> Prosentandel av målsettingen for påfyllingen (dvs. inkludert et teknisk gap på 9,13 pst.).<sup>6</sup> Brunei Darussalam er ny giver til Asiafondet.<sup>7</sup> Det endelige bidrag vil bli justert når Hong Kongs bidrag bekreftes.<sup>8</sup> Inkl. overføring fra bankens OCR-midler på SDR 218 000 000.



